

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 30. november 2023
(OR. en)

15989/23

AGRI 744
AGRILEG 310
AGRIFIN 145
AGRISTR 66
AGRIORG 138

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Põllumajanduse erikomitee / nõukogu
Teema:	Kokkuvõtte ÜPP strateegiakavade rakendamise esimesest aastast – <i>Teave eesistujariigilt</i>

Pidades silmas põllumajanduse ja kalanduse nõukogu 10.–11. detsembri 2023. aasta istungit, edastatakse delegatsioonidele lisas eesistujariigi märkus uue ÜPP esimese rakendamisaasta kohta.

Kokkuvõte ÜPP strateegiakavade rakendamise esimesest aastast

Pärast rohkem kui kolm aastat kestnud läbirääkimisi jõudsid Euroopa Parlament ja nõukogu 2021. aastal kokkuleppele, mis põhineb komisjoni esitatud ettepanekul reformida ÜPPd, peamiselt määruse 2021/2115 kaudu.

2022. aasta jooksul vaatas komisjon läbi liikmesriikide esitatud strateegiakavade ettepanekud, neid muudeti ning need kiideti lõpuks heaks, et kohaldada neid alates 1. jaanuarist 2023.

2023. aasta on lõppemas ning on asjakohane heita pilk läbi viidud reformile, selle esimesel rakendamisaastal saadud kogemustele ning eelseisvale ja järgnevatele aastatele.

Rakendamine ei möödunud raskusteta. Esiteks need raskused, mis on omased reformile, millega kaasnevad suured uuendused, mille siseriiklikusse õigusesse ülevõtmiseks ja võimalike abisaajate seas levitamiseks on vähe aega. Kuid lisaks nendele asjaoludele, millega oldi juba arvestatud, valitses keeruline turuolukord, kus sisendhinnad olid kõrged ning müügihinnad olid väga volatiilsed ja ebakindlad, ning esinesid rasked ilmastikuolud, eelkõige põud, mis hõlmas suure osa ELis, koos muude ebasoodsate teguritega. Lisaks tähendab ELis esinev inflatsioonistsenaarium praktikas ÜPP otsetoetusel põhineva sissetulekutoetuse vähenemist.

Hiljuti saime komisjoni aruande (avaldatud 24.11.2023), milles näidatakse, kuidas heakskiidetud kavad aitavad kaasa ÜPP konkreetsete eesmärkide saavutamisele ja üldiselt kujutavad endast enneolematut edusammu selle poliitika keskkonnaalaste eesmärkide osas. Aruandes juhitakse tähelepanu ka teatavatele aspektidele, mida tuleks hoolikalt jälgida, et neid rakendamise ajal parandada. Aruandes käsitletakse ka seda, kuidas ÜPP ei saa olla ainus vahend erinevate vajaduste rahuldamiseks ja kuidas tuleb kasutusele võtta muid rahastamisallikaid.

Lisaks saime Rootsi eesistumisperioodi lõpus ja Hispaania eesistumisperioodi kuue kuu jooksul vahetada arvamusi esimesel aastal toimunud rakendamise üle. Septembris toimunud komisjoni poolt kokku kutsutud koosolekul ja seejärel põllumajanduse erikomitee 14. novembri koosolekul saime näha, kuidas kavandatut mitte päris ilma raskusteta rakendatakse. Seega oleme jõudnud lähemale sellele, et näha, kuidas ÜPP vahendite kasutamisega rahuldatakse vajadusi, millele püüti kavadega reageerida.

Põllumajanduse erikomitee 9. oktoobri koosolekul saime jagada arvamusi selle kohta, kuidas sellise ulatusega reformi rakendamine heakskiidetud põhjalike kavade kaudu nõuab järjestikuseid kohandusi, et tagada selle eesmärkide saavutamine ja kindlustada, et kavandatud sekkumistest saaksid kasu lõplikud vahendite saajad. Liikmesriigid väljendasid komisjonile muret erakordse keerukuse pärast, mida kavade muutmisel esmalt kogeti. Komisjon on võtnud selle teadmiseks ja selle küsimusega viimastel kuudel tegelenud ning pakkus hiljuti välja võimalusi protsessi lihtsustamiseks.

Lisaks kohtusid 29. ja 30. novembril Madridis ÜPP strateegiakavade direktorid ja vahetasid arvamusi mitte ainult nende aspektide, vaid ka kavade ja ühtlasi meie poliitika hindamise tähtsuse üle. Hindamine on fundamentaalne tegevus, mille eesmärk on anda poliitikakujundajatele teavet, aga selle eesmärk on ka näidata toetusesaajatele, mida on saavutatud jõupingutustega, mida oleme nõudnud eri sekkumiste nõuete kavandamisel, teavitades seeläbi ühiskonda sellest, mida ÜPP annab maksude eest, millest seda rahastatakse.

Seega saame pärast kuuekuulist intensiivset arutelu ja mõttevahetust teha reformist kokkuvõtte, et reform vastab algselt kindlaks määratud eesmärkidele ja vajadustele ning kavad on tänu jõupingutustele jõus ja toimivad ning vastavad iga liikmesriigi konkreetsetele vajadustele. Reform on olnud kaugeleulatuv, mis on tähendanud väga olulist muutust meie põllumajandustootjatele, kes on sageli olnud segaduses, sest kontekst on olnud eriti keeruline. See reform tuleb kinnistada, et suunata kõik meie jõupingutused selle nõuetekohasele rakendamisele ning selle tulemuste mõõtmisele ja hindamisele.

Meie põllumajandusettevõtjad väärivad samuti sõnumit stabiilse toetuse kohta, sest neil on tulnud kohaneda suurte muutustega. Kui see on toimunud, on vaja stabiilseid meetmete rakendamise aastaid nende konsolideerimiseks, et põllumajandusettevõtted saaksid ulatuslikumalt kasutada kõiki võimalusi, mida kavad neile pakuvad. Sektor vajab sõnumit stabiilsuse kohta ja kindlust seoses olukorraga, mida nõukogu on juba varem arutanud: me ei saa oma põllumajandustootjatelt jätkuvalt nõuda suuremate jõupingutuste tegemist, kui sellega ei kaasne täiendav toetus.

Eespool esitatud analüüsi arvestades soovib eesistujariik saada ministritelt hinnangu järgmistes küsimustes.

1. Kas nõustute selle hinnanguga ja kas esineb aspekte, mida soovite oma riigis saadud kogemusi arvesse võttes rõhutada, kvalifitseerida või parandada?
2. Kas Teie arvates on muid elemente, mida peaksime sellel hindamisel arvesse võtma?
